

Warszawa, 2005-02-21

Koniunktura w przemyśle, budownictwie, handlu i usługach
w lutym 2005 r.

Ocena ogólnego klimatu koniunktury w **przetwórstwie przemysłowym** jest pozytywna, zbliżona do przedstawionej w styczniu i nieco gorsza od oceny z analogicznego miesiąca ubiegłego roku. Złożyły się na to gorsze oceny w zakresie bieżącego popytu i bieżącej produkcji oraz lepsze odpowiednie oczekiwania na najbliższe miesiące.

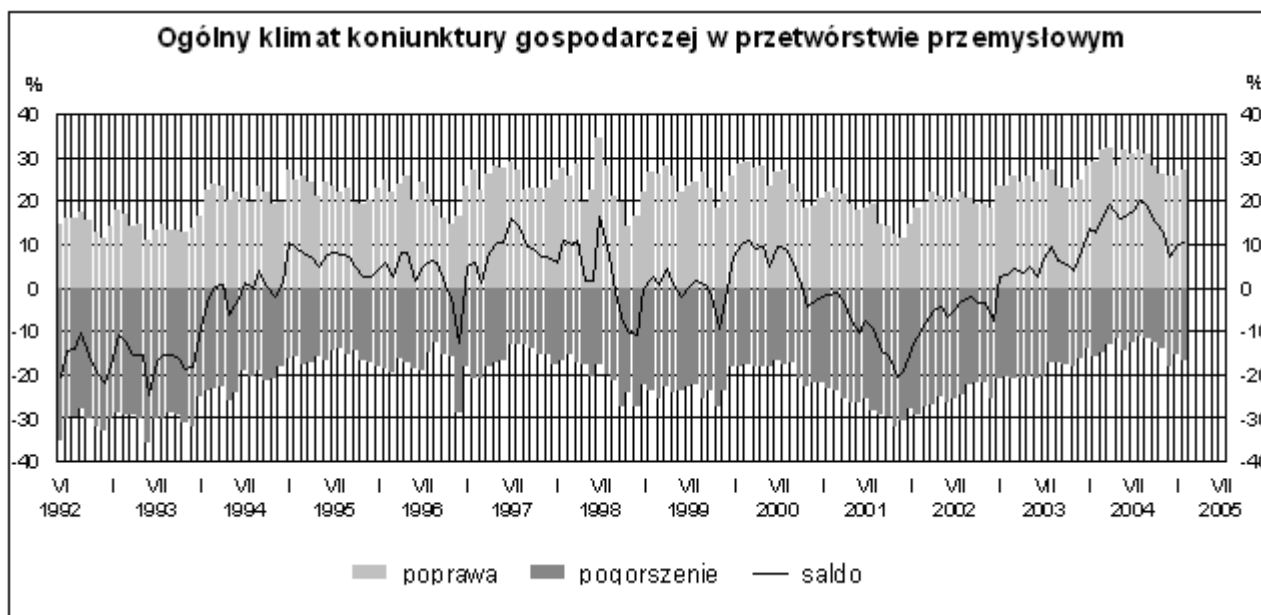
W lutym ogólna koniunktura w **budownictwie** oceniana jest niekorzystnie, gorzej niż w styczniu, ale lepiej niż w analogicznym miesiącu ostatnich czterech lat. Na pogorszenie koniunktury wpływają gorsze niż przed miesiącem – negatywne – oceny bieżącej sytuacji zarówno portfela zamówień oraz produkcji, jak i sytuacji finansowej. Odpowiednie prognozy na najbliższe miesiące są bardziej optymistyczne od przewidywań ze stycznia.

Ogólny klimat koniunktury w **handlu detalicznym** oceniany jest w lutym nadal negatywnie, choć lepiej niż w styczniu i na poziomie wyższym od ocen formułowanych w analogicznym miesiącu ostatnich sześciu lat. Na powyższe oceny wpływają mniej pesymistyczne niż przed miesiącem prognozy przyszłej sprzedaży i sytuacji finansowej przedsiębiorstw. Bieżąca sprzedaż i sytuacja finansowa przedsiębiorstw są uznawane za gorsze niż w styczniu.

W większości firm **usługowych**¹ koniunktura oceniana jest w lutym lepiej niż przed miesiącem. Najlepsze oceny ogólnego klimatu koniunktury notuje się dla jednostek prowadzących działalność z zakresu pośrednictwa finansowego, edukacji oraz pozostałej działalności usługowej komunalnej, społecznej i indywidualnej. Jedynie firmy prowadzące działalność z zakresu ochrony zdrowia i opieki społecznej sygnalizują negatywne oceny ogólnego klimatu koniunktury.

¹ Obejmują następujące sekcje według PKD: **H** - Hotele i restauracje, **I** - Transport, gospodarka magazynowa i łączność, **J** - Pośrednictwo finansowe, **K** - Obsługa nieruchomości, wynajem, nauka i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, **M** - Edukacja, **N** - Ochrona zdrowia i opieka społeczna, **O** - Pozostała działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna.

1. Przetwórstwo przemysłowe

W lutym **ogólny klimat koniunktury** w przetwórstwie przemysłowym kształtuje się na poziomie plus 10, podobnie jak w styczniu. Poprawę koniunktury sygnalizuje 27% badanych przedsiębiorstw, a jej pogorszenie - 17% (w styczniu odpowiednio: 26% i 16%). Pozostałe przedsiębiorstwa uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie.

Obserwowane w lutym ograniczanie bieżącego portfela zamówień jest nieco większe niż w poprzednim miesiącu. Pogorszenie to wynika przede wszystkim z większego ograniczania krajowego portfela zamówień. Na najbliższe miesiące przedsiębiorcy oczekują wzrostu przyszłego portfela zamówień w skali większej niż prognozowano przed miesiącem. Bieżąca produkcja jest zmniejszana. W najbliższych miesiącach jej wzrost może być bardziej znaczący. Stan zapasów wyrobów gotowych uznawany jest przez producentów za nadmierny. Mimo braku opóźnień przy ściąganiu należności od kontrahentów, przedsiębiorcy sygnalizują zwiększone trudności w bieżącym regulowaniu zobowiązań finansowych. W najbliższych miesiącach sytuacja finansowa przedsiębiorstw może się nieznacznie poprawić. Przewiduje się, że skala zwolnień pracowników zmniejszy się w stosunku do poziomu sygnalizowanego w prognozie ze stycznia. Ceny produkowanych wyrobów mogą w najbliższych trzech miesiącach nieznacznie wzrosnąć.

Na ogólny klimat koniunktury w przetwórstwie przemysłowym składa się zróżnicowana sytuacja w poszczególnych jego działach. W lutym najlepiej oceniają koniunkturę producenci: sprzętu i urządzeń rtv (plus 29 – wzrost o 18 punktów), wyrobów chemicznych (plus 28 – spadek o 4 punkty), masy włóknistej, papieru oraz wyrobów z papieru (plus 23 – spadek o 3 punkty), pozostałego sprzętu transportowego (plus 17 – wzrost o 3 punkty), wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych (plus 16 – wzrost o 8 punktów) oraz prowadzący działalność wydawniczą i poligraficzną (plus 16 – wzrost o 6 punktów). Najgorsze oceny formułują producenci odzieży i wyrobów futrzarskich (minus 5 – spadek o 4 punkty) oraz wyrobów z surowców niemetalicznych (plus 1 – wzrost o 6 punktów).

Producenci **sprzętu i urządzeń rtv** oceniają klimat koniunktury bardzo korzystnie, lepiej niż przed miesiącem. Spowodowane to jest znaczną poprawą przewidywań dotyczących portfela

zamówień i produkcji. Odnotowuje się natomiast spadek bieżącego portfela zamówień, co powoduje, że producenci nieznacznie ograniczają bieżącą produkcję. Wiąże się to także ze znacznym nadmiarem posiadanych zapasów wyrobów gotowych. Istotnie zwiększające się opóźnienia napotykane przy ściąganiu należności od kontrahentów powodują, że przedsiębiorcy z trudnością regulują zobowiązania finansowe. Przewiduje się natomiast znaczącą poprawę sytuacji finansowej przedsiębiorstw. Dyrektorzy sygnalizują możliwość niewielkiej tylko redukcji stanu zatrudnienia. Ceny sprzętu i urządzeń rtv mogą ulec obniżeniu.

Producenci **wyrobów chemicznych** oceniają klimat koniunktury optymistycznie, choć nieco gorzej niż w ubiegłym miesiącu. Jest to konsekwencją pogorszenia się bieżącego portfela zamówień i bieżącej produkcji, gdyż odpowiednie oceny prognostyczne, bardzo korzystne już w ubiegłym miesiącu, nadal poprawiają się. Stan zapasów wyrobów gotowych jest uznawany za nadmierny. Mimo zmniejszających się opóźnień w ściąganiu należności od kontrahentów, producenci oceniają bardzo pesymistycznie swoje bieżące możliwości do terminowego regulowania zobowiązań finansowych. Przewidywania dotyczące sytuacji finansowej w najbliższych miesiącach są pozytywne, choć ostrożniejsze niż w styczniu. Dyrektorzy sygnalizują możliwość nieznacznego zmniejszenia zatrudnienia. Zamierzają podnieść ceny na swoje wyroby w stopniu większym niż przewidywała prognoza sprzed miesiąca.

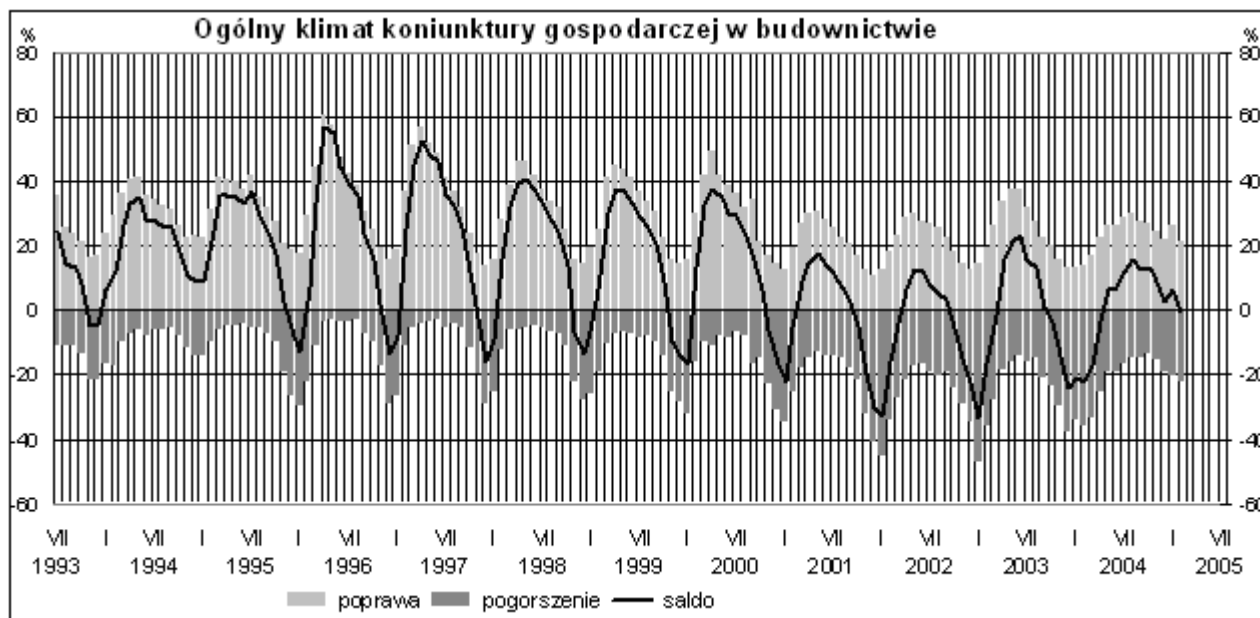
W przedsiębiorstwach produkujących **artykuły spożywcze, napoje i wyroby tytoniowe** koniunktura oceniana jest pozytywnie, na poziomie zbliżonym do ocen formułowanych w styczniu. Na skutek ograniczania bieżącego portfela zamówień producenci zmniejszają skalę bieżącej produkcji. Na najbliższe miesiące przewidywany jest natomiast wzrost zarówno portfela zamówień, jak i produkcji. Bez trudności ściągane są należności od kontrahentów, co powoduje, że przedsiębiorcy jedynie z nieznacznymi opóźnieniami regulują swoje zobowiązania finansowe. W najbliższych trzech miesiącach przewidywane jest niewielkie pogorszenie sytuacji finansowej przedsiębiorstw. Nieznacznie zwiększają się nadmierne zapasy wyrobów gotowych. Dyrektorzy zamierzają zmniejszać zatrudnienie w stopniu zbliżonym do przewidywań ze stycznia. Ceny artykułów spożywczych, napojów i wyrobów tytoniowych mogą się dalej obniżać.

Producenci **maszyn i aparatury elektrycznej** oceniają koniunkturę korzystnie, choć gorzej niż przed miesiącem. Wynika to z pogorszenia ocen dotyczących bieżącego portfela zamówień i produkcji, a także ostrożniejszych przewidywań w tych zakresach. Stan zapasów wyrobów gotowych nieznacznie przekracza poziom uznawany przez producentów za wystarczający. Mimo iż należności od kontrahentów są ściągane bez opóźnień, przedsiębiorcy ze znacznymi trudnościami regulują swoje bieżące zobowiązania finansowe. Formułowane prognozy dotyczące sytuacji finansowej przedsiębiorstw charakteryzują się niewielkim optymizmem. W najbliższych miesiącach dyrektorzy zamierzają utrzymać dotychczasowe zatrudnienie. Przewidują także niewielki wzrost cen maszyn i aparatury elektrycznej.

Producenci **mebli** oceniają w lutym swoją koniunkturę pozytywnie, choć ostrożniej niż przed miesiącem. Mimo niewielkiej poprawy ocen dotyczących bieżącego portfela zamówień producenci nieznacznie ograniczają bieżącą produkcję. Z uwagi na posiadane nadmierne zapasy wyrobów gotowych na najbliższe miesiące przewidywany jest wzrost portfela zamówień na tę grupę wyrobów. W konsekwencji przedsiębiorcy zamierzają też zwiększyć przyszłą produkcję. Mimo iż producenci nie sygnalizują opóźnień w ściąganiu należności od kontrahentów, napotykają na znaczne trudności w bieżącym regulowaniu zobowiązań. Prognozy sytuacji finansowej charakteryzują się niewielkim optymizmem. Dyrektorzy

przedsiębiorstw planują utrzymać dotychczasową skalę redukcji zatrudnienia. Ceny mebli mogą wzrosnąć.

2. Budownictwo

Ogólny klimat koniunktury w budownictwie jest oceniany w lutym negatywnie (minus 1), gorzej niż w poprzednim miesiącu (plus 6). Wśród badanych przedsiębiorstw 21% sygnalizuje poprawę koniunktury, a 22% - jej pogorszenie (w styczniu odpowiednio 26% i 20%). Pozostałe przedsiębiorstwa uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie.

Przedsiębiorstwa odnotowują dalsze ograniczanie **portfela zamówień** na roboty budowlano-montażowe. Znacznie pogarszają się oceny bieżącej **produkcji budowlano-montażowej**. W najbliższych trzech miesiącach przewidywana jest natomiast poprawa portfela zamówień. Oceny przyszłej produkcji są też optymistyczne, lepsze niż w styczniu.

Zwiększające się opóźnienia przy ściąganiu płatności od dłużników powodują, że bieżąca **sytuacja finansowa** przedsiębiorstw budowlano-montażowych jest niezadowolająca, znacznie gorsza niż przed miesiącem. Przewidywania dotyczące przyszłej sytuacji finansowej są też negatywne, ale lepsze niż prognozy formułowane w styczniu.

W najbliższych trzech miesiącach przedsiębiorcy przewidują wzrost **cen** realizacji robót budowlano-montażowych, choć wolniejszy niż prognozowano przed miesiącem.

Zatrudnienie w budownictwie będzie ograniczane w mniejszym stopniu niż przewidywano w styczniu.

W lutym 1,3% jednostek nie odczuwa żadnych **barier w prowadzeniu działalności budowlano-montażowej** (w styczniu br. 1,8%, w lutym ub. roku – 0,9%). Największe trudności związane są z konkurencją ze strony innych firm (barierę tę zgłasza 67%

W stosunku do portfela zamówień oczekiwanego w okresie najbliższych dwunastu miesięcy 21% przedsiębiorstw budowlanych ocenia swoje **zdolności produkcyjne** jako zbyt duże, 66% jako wystarczające, a 13% jako zbyt małe. Oceny te są zbliżone do ocen formułowanych przed miesiącem. W porównaniu z lutym ubiegłego roku zmniejsza się udział jednostek oceniających swe zdolności jako nadmierne w stosunku do oczekiwanego portfela zamówień, zwiększa się natomiast odsetek przedsiębiorstw, które oceniają je jako zbyt małe.

Ogólny klimat koniunktury gospodarczej w handlu detalicznym

Wykres przedstawia zmiany w ogólnym klimacie koniunktury gospodarczej w handlu detalicznym w Polsce w latach 1993-2005. Oś pionowa po lewej i prawej stronie wykresu jest oznaczona w procentach (%), z zakresami od -50 do 40. Oś pozioma przedstawia lata od 1993 do 2005, z podziałem na półrocza (X, VII). Wykres zawiera trzy serie danych: 'poprawa' (szary obszar nad linią), 'pogorszenie' (szary obszar pod linią) oraz 'saldo' (czarna linia). Saldo oscyluje wokół zera, z wyraźnymi spadkami w 1993, 1998 i 2001 roku, oraz wzrostami w 1994, 1996 i 2004 roku.

Przedsiębiorstwa handlowe odnotowują znaczne pogorszenie bieżącej sprzedaży, ocenianej negatywnie już w ubiegłym miesiącu. Zwiększają się trudności w bieżącym regulowaniu zobowiązań finansowych przedsiębiorstw. W najbliższych miesiącach przewidywane jest mniejsze ograniczenie sprzedaży. W konsekwencji mogą nieznacznie zmniejszyć się trudności z terminowym regulowaniem zobowiązań finansowych. Respondenci zgłaszają niewielki nadmiar bieżących zapasów towarów, w związku z tym przyszłe zamówienia na towary mogą być nadal ograniczane, choć w nieco mniejszym stopniu niż prognozowano w ubiegłym miesiącu. Przedsiębiorcy sygnalizują wzrost zarówno bieżących, jak i przyszłych cen towarów, choć nieznacznie mniejszy niż przed miesiącem. Skala zwolnień pracowników w najbliższych miesiącach może utrzymać się na poziomie ze stycznia.

Oceny koniunktury w poszczególnych branżach handlu detalicznego są zróżnicowane. Najbardziej pesymistyczny wskaźnik koniunktury notuje się w branży: włókno, odzież, obuwie, podobnie jak przed miesiącem – minus 22. Wskaźnik koniunktury w branży żywnościowej wynosi minus 12 (minus 13 w styczniu). W branży meble, rtv, agd wskaźnik koniunktury wynosi minus 6 (w styczniu minus 15), natomiast w branży pojazdy samochodowe – plus 1 (plus 3 przed miesiącem).

Przedsiębiorstwa sprzedające **żywność** oceniają bieżącą sprzedaż negatywnie, znacznie gorzej niż w styczniu. W konsekwencji bieżąca sytuacja finansowa tej grupy jednostek oceniana jest bardziej pesymistycznie niż przed miesiącem. Przyszła sprzedaż żywności może być ograniczana w stopniu mniej znaczącym niż sygnalizowano w prognozach sprzed miesiąca, wobec tego trudności w regulowaniu zobowiązań finansowych tej grupy jednostek mogą być mniejsze niż prognozowano w styczniu. Mimo niewielkiego wzrostu nadmiaru zapasów towarów, zamówienia u dostawców będą ograniczane w stopniu mniejszym niż przewidywano w styczniu. Przedsiębiorcy sygnalizują wzrost bieżących cen żywności mniejszy od notowanego w ubiegłym miesiącu. Na najbliższe miesiące przewidywany jest wzrost cen wolniejszy od prognozowanego w styczniu. W przedsiębiorstwach tej branży należy oczekiwać redukcji zatrudnienia na poziomie podobnym do prognozowanego przed miesiącem.

W lutym producenci **pojazdów samochodowych** odnotowują spadek sprzedaży, bardziej znaczący niż przed miesiącem. Zwiększają się trudności związane z regulowaniem bieżących zobowiązań finansowych. W najbliższych miesiącach może nastąpić dalszy spadek sprzedaży, nieco większy niż prognozowano przed miesiącem. W konsekwencji mogą się zwiększyć trudności finansowe przedsiębiorstw. Zmniejsza się stan nadmiernych zapasów towarów. Mimo to ilość towarów zamawianych u dostawców może być bardziej ograniczana niż przewidywano w ubiegłym miesiącu. W lutym ceny pojazdów samochodowych rosną wolniej niż w styczniu. Zahamowanie wzrostu cen przewiduje się również w najbliższych miesiącach. Kierujący przedsiębiorstwami zapowiadają redukcje zatrudnienia nieco większe niż przewidywała prognoza z ubiegłego miesiąca.

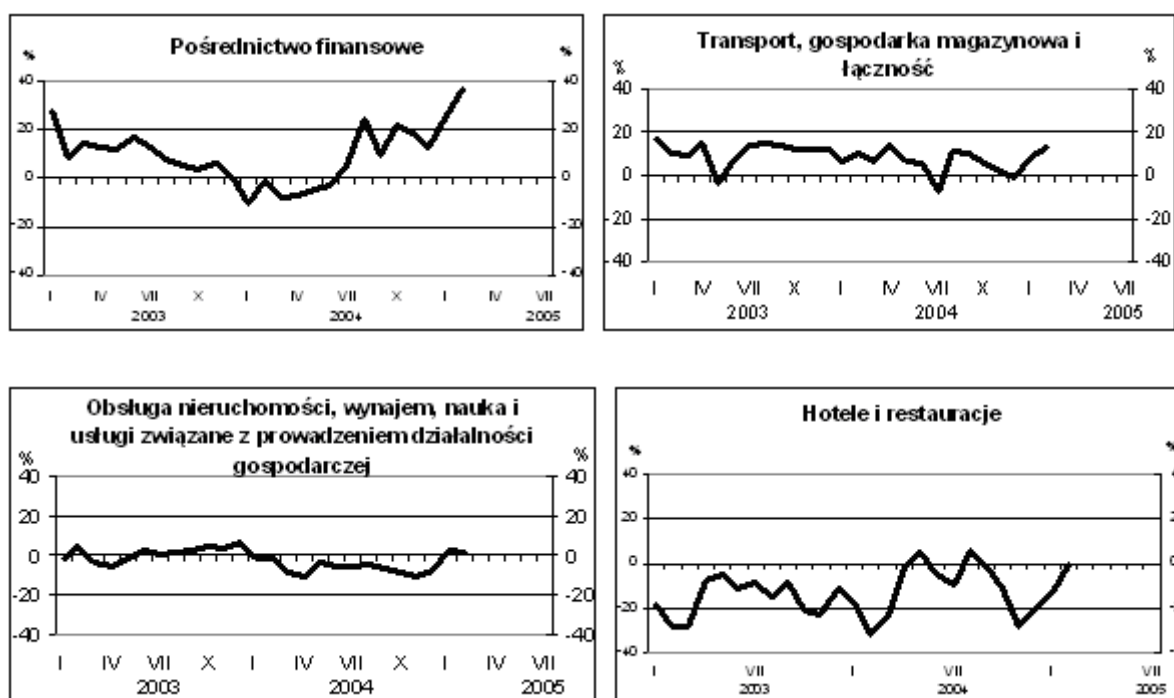
W jednostkach branży: **meble, rtv, agd** notuje się niewielki spadek sprzedaży. Sytuacja finansowa przedsiębiorstw jest oceniana negatywnie, podobnie jak w styczniu. W najbliższych miesiącach spodziewany jest spadek sprzedaży tej grupy towarów, jednak znacznie mniejszy niż prognozowano w ubiegłym miesiącu. W związku z tym przyszła sytuacja finansowa przedsiębiorstw oceniana jest mniej pesymistycznie niż w prognozach formułowanych w styczniu. Nadmierny poziom zapasów towarów zmniejsza się, co powoduje, że w najbliższych miesiącach zamówienia na towary mogą być ograniczane w mniejszym stopniu niż przewidywano w styczniu. W lutym nieznacznie obniżają się ceny towarów tej grupy. Również prognozy dotyczące kształtowania się przyszłych cen wskazują na możliwość ich niewielkiego spadku. W nadchodzących miesiącach przedsiębiorcy przewidują znacznie mniejsze redukcje liczby zatrudnionych pracowników, aniżeli prognozowano w ubiegłym miesiącu.

Jednostki branży: **włókno, odzież, obuwie** sygnalizują spadek bieżącej sprzedaży, bardziej znaczący niż przed miesiącem. W konsekwencji bieżąca sytuacja finansowa przedsiębiorstw jest oceniana bardziej pesymistycznie niż w styczniu. W najbliższych miesiącach sprzedaż może być ograniczana na poziomie zbliżonym do przewidywań z ubiegłego miesiąca. Przyszła sytuacja finansowa przedsiębiorstw jest oceniana znacznie gorzej niż przewidywano przed miesiącem. W przedsiębiorstwach zwiększa się nadmiar bieżących zapasów, w związku

z tym w najbliższych miesiącach zamówienia na towary będą ograniczane w nieco większym stopniu niż prognozowano w styczniu. W lutym znacznie spadają ceny towarów tej grupy, a przewidywania na najbliższe miesiące wskazują na możliwość dalszego szybszego spadku cen. Redukcje pracowników mogą być bardziej znaczące niż prognozowano w styczniu.

Spośród badanych jednostek handlowych 2,8% deklaruje, że nie napotyka na **bariery w prowadzeniu bieżącej działalności** (w styczniu – 2,2%). Dla pozostałych przedsiębiorstw największą barierę stanowi konkurencja na rynku (sygnalizowana przez 70% jednostek), niedostateczny popyt na sprzedawane towary (57% jednostek), wysokie koszty zatrudnienia (56% jednostek) oraz wysokie obciążenia na rzecz budżetu państwa (51% jednostek). W porównaniu ze styczniem w największym stopniu wzrosło znaczenie barier związanych z nadmierną podażą i z trudnościami z uzyskaniem kredytów bankowych. Nasilenie pozostałych barier od roku nie ulega istotnym zmianom.

4. Usługi

Koniunktura w jednostkach z sekcji **pośrednictwo finansowe** jest oceniana w lutym korzystnie (plus 37), lepiej niż w styczniu (plus 26). Wpłynęły na to lepsze niż przed miesiącem bieżące i prognozowane oceny popytu. Wraz ze wzrostem sprzedaży usług, odnotowuje się też poprawę bieżącej sytuacji finansowej jednostek. Dyrektorzy firm przewidują, że w następnych trzech miesiącach może nastąpić wzrost sprzedaży, jednak mniejszy niż przewidywała prognoza ze stycznia. Oczekuje się natomiast istotnej poprawy sytuacji finansowej firm. Sygnalizowany jest wzrost bieżących cen usług. Również prognozy dotyczące kształtowania się przyszłych cen wskazują na możliwość ich wzrostu. Planowane redukcje zatrudnienia mogą być mniejsze niż przewidywała prognoza ze stycznia.

Jednostki z sekcji **transport, gospodarka magazynowa i łączność** oceniają w lutym koniunkturę optymistycznie (plus 13), lepiej niż w styczniu (plus 9). Wraz z niewielkim spadkiem popytu na usługi ich sprzedaż rośnie wolniej. Bieżąca sytuacja finansowa oceniana

jest nadal pozytywnie, choć ostrożniej niż przed miesiącem. Dyrektorzy jednostek przewidują, że popyt na ich usługi w ciągu najbliższych trzech miesięcy wzrośnie. W konsekwencji przyszła sprzedaż będzie rosła w tempie zbliżonym do przewidywań sprzed miesiąca. Prognozy sytuacji finansowej wskazują na możliwość jej poprawy. Podobnie jak w styczniu, w lutym może się utrzymać spadek cen usług. W najbliższych miesiącach można się też spodziewać większej obniżki cen, niż wskazywała prognoza ze stycznia. Skala planowanych zwolnień pracowników może być nieco mniejsza niż prognozowano przed miesiącem.

Koniunktura w jednostkach z sekcji **obsługa nieruchomości, wynajem, nauka i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej** jest oceniana pozytywnie (plus 1), choć nieco gorzej niż w styczniu (plus 2). Wpływają na to gorsze niż przed miesiącem - negatywne - oceny bieżącego popytu oraz sprzedaży, a także bieżącej sytuacji finansowej. Przyszły popyt i sprzedaż mogą wzrosnąć w większym stopniu niż sygnalizowano w prognozie sprzed miesiąca. W konsekwencji oczekuje się, że sytuacja finansowa firm pogorszy się tylko nieznacznie. W lutym spadają bieżące ceny usług, natomiast w najbliższych miesiącach ceny mogą utrzymać się na obecnym poziomie. Dyrektorzy przedsiębiorstw sygnalizują możliwość niewielkiej redukcji zatrudnienia.

W jednostkach z sekcji **hotele i restauracje** poprawia się ogólny wskaźnik koniunktury i w lutym wynosi zero, przed miesiącem - minus 13. Spowodowane to jest lepszymi, choć nadal negatywnymi ocenami popytu i sprzedaży, a także korzystnymi prognozami w tych zakresach. Wpływa to również na zmniejszenie trudności finansowych jednostek. Prognozy sytuacji finansowej są pozytywne i przewidują niewielką jej poprawę w najbliższych miesiącach. Spadek cen usług jest w lutym większy niż w styczniu. W najbliższych trzech miesiącach może nastąpić niewielki wzrost cen. Dyrektorzy jednostek przewidują także nieznaczny wzrost zatrudnienia.